

Tudi v Gornji Radgoni bivalna skupnost varovancev Zavoda Hrastovec-Trate "Smo dobri sosede in z nami ni nikakršnih težav"

Zaradi nevzdržnih razmer si želijo čimprejšnjo izpraznitev gradu Trate, v desetih letih pa tudi gradu Hrastovec, pravi direktor Zavoda Hrastovec-Trate Josip Lukač

Mnogi Radgončani v zadnjih dneh sprašujejo, kaj se dogaja v starejši stavbi ob Restavraciji M in starem Elektru v njihovem mestu. Večja hiša, v kateri je bila nekoč starinarna, je namreč zaživela. V lično urejenem objektu živi devet nekdanjih varovancev Zavoda Hrastovec-Trate. Omenjeno socialnovarstveno ustanovo, kjer v prijaznem okolju, toda v zelo slabih razmerah prebiva 620 ljudi iz vse Slovenije, nameravajo po besedah direktorja Josipa Lukača počasi popolnoma izprazniti, še zlasti gradova v Hrastovcu in na Tratah, ki naj bi ju predali kulturnem ministrstvu, varovance pa preseliti v primernejše prostore.

"Naša želja je, da izpraznimo oba gradova, v Hrastovcu in na Tratah. Zato zdaj poteka preselitev ljudi v drugačne, bolj humane razmere, kot so zdajšnje v gradu Trate. To je v slovenskem prostoru zelo znan grad na obrobju države in tudi na obrobju življenja. Grajska zgradba je zelo neprimerna za bivanje ljudi. To je vojaška utrdba, grajena v tem slogu, in zato v njej ljudje ne morejo živeti," pravi Lukač.

Samo manjše enote, stanovanja, bodo lahko rešitev za vse, še ugotavlja. "Nekateri potrebujejo strokovnjaka 24 ur dnevno, nekdo drug spet samo uro ali dve na dan; v manjših enotah bo vse to lažje uskladiti. Resda je, da je po materialni plati ta novi pristop dražji za državo, je pa bistveno boljši za kakovost življenja teh ljudi," dodaja. "Te ljudi moramo vrniti v okolje, v katerem živimo mi. Osebno menim, da je to koristno tudi za okolje, kamor jih premeščamo. Jamčim, da smo dobri sosede in da z nami ni nikakršnih težav."

Kako je mogoče, da so nam ti ljudje podobni, a so kljub temu v vašem zavodu, smo povprašali direktorja Lukača.

"Marsikdo od njih po mojem strokovnem mnenju sploh ne bi smel končati v našem zavodu. Zato jih bomo veliko večino vrnil v običajno življenje, v normalne oblike bivanja in ustvarjanja. Zdaj pa lahko sam vprašam: kako nekoga, ki je 30 let v Hrastovcu, nekoga, ki nima niti enega leta delovne dobe, nekoga, ki smo ga najprej pahnil na obrobje, zdaj vrniti v normalne oblike življenja, do katerih so po ustavi upravičeni prav vsi državljani, torej tudi ta. Navsezadnje je tudi stališče Sveta Evrope, ki je pri nas v Hrastovcu in na Tratah opravil nadzor, da je treba oba gradova nemudoma zapreti. V Evropi se tega lotevajo popolnoma drugače, bolj človeško, z manjšimi skupinami, dnevnimi centri, stanovanjskimi skupinami, skratka, ko nekdo želi v normalno življenje, mu je to treba zagotoviti in ga vsestransko podpreti," pojasnjuje Lukač.

Kako živijo v takšnih bivalnih enotah? "Življenje članov enote je povsem običajno. Pospravljajo, kuhajo in drugače skrbijo zase sami. Funkcionirajo tako kot v nekoliko večji družini v lastni hiši. Vsekakor sta standard in kakovost življenja tukaj bistveno večja, kot denimo na Tratah, kjer v velikih sobah živi 30 do 40 ljudi, v spalnicah pa je tudi do 15 - medtem ko sta v Gornji Radgoni v sobah po dva človeka. Želimo jih vključiti tudi v civilna združenja; tudi oni se želijo udeležiti maše, športnih in kulturnih prireditev, si v kinu ogledati dober film," še razlaga Josip Lukač.

Člani enote so, kot pravijo, zadovoljni z razmerami, nekoliko jih moti le to, da vso noč mimo njihove hiše vozijo tovornjaki. A se bodo tega, menijo, navadili - enako kot drugi, ki živijo ob tej cesti. Ta čas je z njimi vseh 24 ur medicinska sestra ali kakšna druga strokovna oseba, postopoma pa naj bi to opuščali, tako da bi na koncu zaživel brez varstva.